

Uzasadnienie stanowiska KRBR
w sprawie implementacji zasad ustalania wynagrodzeń za usługi rewizji finansowej
świadczone przez podmioty uprawnione do badania sprawozdań finansowych

Z uwagi na fakt, że:

Art. 60 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym wymaga, aby wynagrodzenie za czynności rewizji finansowej odzwierciedlało realną pracochłonność oraz stopień złożoności prac i wymaganych kwalifikacji. Wynagrodzenie ustalone z pominięciem wskazanych elementów jest wynagrodzeniem ustalonym niezgodnie z obowiązującą ustawą i stanowi jej naruszenie.

1. Dotychczas Krajowa Rada Biegłych Rewidentów nie dokonała implementacji zasad ustalania wynagrodzeń wymaganych przepisami prawa, uwzględniając realną pracochłonność oraz stopień złożoności prac i wymaganych kwalifikacji. Powoduje to, że w praktyce tylko część podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych ustala swoje wynagrodzenia z uwzględnieniem wymaganych czynników.
2. Pomijanie czynników pracochłonności, stopnia złożoności lub wymaganych kwalifikacji stanowi zagrożenie dla zasad etyki oraz zapewnienia odpowiedniej jakości wykonania czynności rewizji finansowej, w tym badania sprawozdań finansowych. Sytuacja taka stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa obrotu gospodarczego opartego na informacji finansowej. Z tego powodu zarówno przepisy obowiązującej ustawy, jak i projektowanej zmienionej ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym zawierają bezwzględny wymóg uwzględniania wspomnianych czynników w procesie ustalania wynagrodzenia.
3. Wymaga się od każdego podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych przestrzegania złożonych standardów rewizji finansowej, w tym dotyczących badania sprawozdań finansowych, standardów kontroli jakości oraz kodeksu etyki wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów i zatwierdzonych przez Komisję Nadzoru Audytowego w związku z wymogami przepisów ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie. Prawidłowe zastosowanie wymienionych regulacji wymaga odpowiedniej wiedzy i doświadczenia, a ich złożoność pozostaje w bezpośrednim wpływie na pracochłonność czynności rewizji finansowej. Pominięcie wymienionych zależności w procesie ustalania wynagrodzenia powoduje nieprawidłowe ustalenie tego wynagrodzenia.
4. Ponadto wymogi kodeksu etyki obowiązującego biegłych rewidentów a przyjętego przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów pod nadzorem Komisji Nadzoru Audytowego są zbieżne z wymogami obowiązującej ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie. Paragraf 240.1 kodeksu etyki stanowi, że biegły rewident *może zażądać wynagrodzenia w wysokości uznanej za odpowiednią. (...) proponowana wysokość wynagrodzenia może spowodować zagrożenie dla postępowania zgodnie z podstawowymi zasadami. Na przykład czerpanie korzyści własnych stanowiące zagrożenie dla kompetencji zawodowych i należytej staranności powstaje wtedy, gdy wysokość proponowanego wynagrodzenia jest tak niska, że przeprowadzenie w tej cenie zlecenia zgodnie z mającymi zastosowanie technicznymi i zawodowymi standardami może być trudne.* Należy mieć

zatem na względzie fakt, że realna pracochłonność jest bezpośrednio skorelowana ze stopniem złożoności standardów zawodowych, które są stosowane w trakcie wykonywania czynności rewizji finansowej. Stopień złożoności prac oraz wymaganych kwalifikacji związane są natomiast bezpośrednio ze złożonością i liczbą wymaganych do przeprowadzenia przez standardy procedur rewizyjnych, które to związane są ze złożonością (charakterystyką) klienta.

W związku z powyższym Komisja ds. etyki widzi konieczność implementacji zasad ustalania wynagrodzeń tak, aby ich poziom zapewniał uwzględnienie realnej pracochłonności, stopnia złożoności oraz wymaganych kwalifikacji.

Przyjęcie stanowiska Krajowej Rady Biegłych Rewidentów:

1. będzie stanowiło pomoc dla podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych poprzez wskazanie zasad i metod, na których oparta powinna być procedura kalkulacji wynagrodzeń za czynności rewizji finansowej, w tym za badanie sprawozdań finansowych;
2. spowoduje wzrost zrozumienia znaczenia właściwego kalkulowania wynagrodzeń dla zapewnienia odpowiedniej jakości czynności rewizji finansowej zarówno przez podmioty uprawnione do badania sprawozdań finansowych, jak i podmioty badane;
3. będzie komunikatem dla rynku, że swoboda w kształtowaniu wynagrodzenia podlega istotnym ustawowym ograniczeniom, których nie wolno ignorować, a wynagrodzenie pomijające realną pracochłonność, stopień złożoności oraz wymagane kwalifikacje stanowi istotne zagrożenie dla odpowiedniej jakości zbadanych informacji finansowych, w tym sprawozdań finansowych;
4. będzie komunikatem dla rynku, że Krajowa Rada Biegłych Rewidentów w pełni rozumie swoją odpowiedzialność za zapewnienie właściwego ustalania wynagrodzeń przez podmioty uprawnione do badania sprawozdań finansowych w celu zagwarantowania odpowiedniej jakości czynności rewizji finansowej, w tym badania sprawozdania finansowego;
5. ułatwi podmiotom uprawnionym do badania sprawozdań finansowych dokonanie wewnętrznej analizy własnych procedur kalkulowania wynagrodzeń tak, aby spełniała ona wymogi przepisów ustawy oraz kodeksu etyki;
6. będzie stanowiło instrument promowania dobrych praktyk w zakresie kalkulowania wynagrodzeń za czynności rewizji finansowej, w tym za badanie sprawozdań finansowych, zwiększając wiedzę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych w zakresie odpowiedniego ustalania wynagrodzeń, ale i zmniejszając ryzyko sankcji z tytułu możliwych nieprawidłowości w tym zakresie.